

(א) לעיל ג. (ב) לעיל קכג.
(ג) לעיל מג. קכג.
(ד) זכרונות פתח פ"א פ"א כ"א
אימה רב הנהגה. (ו) זכ"ל
ואמרו. (ז) לעיל ק. קכ"א.
(ח) לקמן קמח: ביעה ג.
(ט) כ"א: אין מתכוין לכך.
(י) זכ"ל וכן בשאלות.
(יא) ועיי' מוס' ב"ה ד"ה
נית הלל.

הגהות הבי"ח

(א) נ"ג' אמר רבא (לא למיב
אזינטי) תלמי' וני"ב ג"י אלפסי
לא לישתמש איניש וע"ל
בבבא קמח: (ב) שם בבבא
בארבא דילמ': (ג) רש"י
ד"ה בקורה וכו' הקרקע
הפ"ד ואח"כ מ"ה לא
ליצדד לא יצדדנה
להושיבה ספ"ד: (ד) תוס'
ד"ה ה"י וכו' מה שזאל ר"ה
בשולח' ל"מ"ד משום כל
הקדוה כ"י אסור ולמ"ד
משום הפגת טעם שרי
אי נמי מוריקא וכו' ר"ב
פלפלין גמ' שרי הדבא
גמי' אין כל הקדוה:
(ה) בא"י מערב י"ט הלכך
אפי' צמדון:

גליון הש"ם

נ"ג' דילמא אתי ליי'
עירבתי. עין לקמן דף קמ"ה
ע"א תוס' ד"ה כבשים:
רש"י ד"ה מבכשין וכו'
והבין משם לא הו"א דאין
גזנן ע"כ. עין לקמן דף
קמ"ו ריש ע"א כבשי' ד"ה
חייב תמחא וכו':

לענין רש"י

פריש"א. מכבש (להיחן
בדרים).

מוסף תוספות

א. דקש היינו וזכות
החבילים שנשאר בשרה.
תוס' לעיל ו': ד"ה כ"ג.
לאחר צדקה. ח"י ה"י ש"ס.
ג. דמז מיקל בחד חד ומז
מיקל בחד חד. ר"א"ש ט"ג
פ"א פ"י ט"ג. ג. השום קלוף
שעבר עליו היללה
האכולו מתחייב בכפוש.
ר"א"ש ב"ה פ"א פ"י ט"ג
ד. נמי ה"רן מוסף: לפי
שדרה מחזר אקמקו גומא
לקנח בו רגליו שהיטט
מתקת שם היטב ומתוך
שהוא מקנחו שם חיישין
שלא ישבו ויכבד להוהת
גומא. ה. ר"ב סחיטו ליה
המלכן הבדק קצת והוי
מכבס או משום מפרק
כמו סחיט דיהי' ועבדי.
תוס' ק"א. ד"ה ה"א
מסוכימא.

רבינו הגאון

הקש שע"ג המיטה לא
ינענעו בידו אבל מנענעו
בגופו. אמר רב נחמן האי
פוגלא למעלה למטה
שרי מנענעו למעלה אסור.
יש מי שאמרים לא יגורו.
ויש מי שאמרים קצת והוי
לגוריה למעלה, וכבר
פירשנו דבר רבי נחמן בפרק
כל הכלים. אמר רב יהודה
א"ר פלפלין [מדיקן] דהא
הוא בקתא דסכינת שרי
למדיק. פ"י ביו"ט אבל
בלדכן [בדרכן] אסור דהא
אין מפיגין טעמן והוה ליה
למדיק מעיו"ט. רבא אמר
כיון ומשני אפילו טוביה.
והילכתא כרבא ביו"ט. ויש
מי שמתייר כל האי גזנות
אפילו בשבת. ט"ט שע"ג
רגליו. והילכתא טור בריה
דרבינא דאסור בין בקרקע ובין
מוכין שריוין בפי אשישא. ש"מ יבא ליידי סחיטה.

תולין פרק עשרים שבת

דאיה לה ירי. ואימא"ם. והא דקרי לה הכא פיה יפה והכא פיה
רע כדמפרש ואזיל פיה יפה דלית ליה יריי פיה רע דלא דייק ואכיל
שאוכל קוליס וזרקטי: **במתני' הקש שעל המטה.** וסתמא
להסקה ומוקפה הוא וזא לכבש עליו ומנענעו כדי שיהא קף ורן
לשכב: לא ינענעו צידו. דמוקפה
הוא: **אבל מנענעו בגופו.** ככתפיו
וטלטול מן הזד הוא דלא שמייה
טלטול: או שיהא עליו כר או סדון.
דגלי דעתיה דלקיייה לשכינה מעתה
מורת כלי עליו: **מכבש פריש"א.** שני
לוחים ארוכים וכבדים וסודרין נגדים
על התחתון ומורידין העליון עליו
וכובצים את הנגדים על ידי יתדות
שם עמודים קצועין מנוקדין בארבע
הפיאות של התחתונה והעליונה
מנוקבת בארבע זוויותיה ועולה ויורדת
צעמודים וכפי מה שזאל ר"ה
לכבש מורידה ותוחז יתד צנק
העמוד ואינה יכולה לעלות: **מסיון.**
את המכבש שנוטל את היתד והוא
ייתר דהיינו צורך שבת שנוטל את
הכלים: **אבל לא נובשין.** דהיינו
צורך חול: **ושל נובשין לא יגע צו.**
מפני שהוא עשוי לתקן הנגדים
ותוחזו צחוקה גמיה ונפק והמרה שלו
דומה לסימיה: **גמ' האי פוגלא.**
נגון שטומיין בקרקע להתקיים
כשכא לחלו מלמעלה למטה שרי אם
היה ראשה מלמעלה ועוקפה מלמעלה
וחוללה מראשה העבה תחילה ועוקפה
נמשך אחריה מותר לפי שהגומא
רחה מלמעלה ואין מוזין הקרקע
כשהוא עומטה אבל אם חוללה
מלמעלה למעלה שמחתונה מן
למעלה וראש עליונה שהוא עצמן
למטה והוא שומטה מסופה לראשה
אסור לפי שהגומא קרה מלמעלה
וכשהוא חוללה מוז העפר ומטלטלו
ואע"ג דלטול מן הזד הוא שמייה
טלטול ואסור: **תנינא דלא כר"ג.**
דלינו ממתמיין שמעיין דלא שמייה
טלטול דקתמי מנענעו בגופו: **מדיק.**
דייק: **חדא חדא.** לאו טוחן הוא אלף
כלאחר יד: **דקמשני** שלא צרחים
ושלא צמדוכה: **לאשווי' ד' אמות.**
מיס שעליו: **קא דחי כחו.** את
המים ד' אמות: **אחד זה ואחד זה**
אסור. זה משום זונה וזה משום
אשווי' גומות: **אחד זה ואחד זה**
אסור. אין דרך מתכוין צנן וקו"ל
כ"ש: **נקורה.** צנן המוטל על
הקרקע א: **אפומא דחייא.** של מזוי
דליכא הכירא: **אודרה.** מוכין
שקומיין צנן פי הפך: **שישא. פך:**
מסכסכו. משפספו: **מצפניס.**
דלא מוכחא מילתא לאיתחויי כמלכן
ומלצן ממש לא הוה דלין נותן
שם מיס: כסכות דמי למכבס: **אבל לא יען.** שקולפו והוי ממחק:

קמא

הקש שע"ג המטה. בריש פרק כירה (דף לו:) פ"י מה הוא
קש: **הני פלפלי מידק הדא כו'. פירש ר"ת**
זכרונות דרב אחאי זכרונות דרב אחאי זכרונות דרב אחאי זכרונות
וקשה לרי' דהוה ליה לפרש צדדיא כיון דבמיתלמין לא מייירי אלף
בשבת ועוד הוה איסור רב יהודה כולי
האי בפלפלין הא אפילו מלח שרינא
בפ"ק דב"ה (ד' יד.) צמדון של עץ
אלף נראה לרבי דהכא בשבת איירי
ואגז דאיירי בטלטול ע"י שינוי מיייתי
ליה הכא וכבולה שמעתא נמי מיייתי
מילי דשבת טובא אע"ג דלא שייקין
הכא כולי האי אבל צ"ט נראה לרי'
דשרי צלא שינוי אפי' צמדון של אבן
כשאר תבלין דתנן בפ"ק דב"ה (שם)
צ"ה אומר תבלין נדוכין צמדון
של אבן והמלח צמדון של עץ ואמרי'
בגמרא דכ"ע מלח צעי שינוי מ"ט
רב הנהג' ורב חסדא חד אמר כל
הקדרות כולן זריכות מלח ואין כל
הקדרות זריכות תבלין וחד אמר
כולן מפיגין טעמן ומלח אין מפיגיה
טעמא מאי צינייהו איכא צינייהו
דידע מאי צעי צשול' (ה' א' נמי
מוריקא פירוש מוריקא אינה מפיגיה
טעמא למ"ד משום הפגת טעם
אסור ולמ"ד משום כל הקדרות כו'
שרי א"כ פלפלין דהכא נמי שרי דלין
כל הקדרות זריכות פלפלין וא"כ
(ס"א ואי נמי) למ"ד נמי משום הפגת
טעם פלפלין שרי דלריך לומר נמי
שמפיגים טעמם מלח קאמר איכא
צינייהו פלפלין ומיהו אומר רבי דלין
זה דקדוק שריך לפרש שם צע"א
דקשרי למ"ד דשרי מוריקא משינוי
דלין כל הקדרות זריכות מוריקא א"כ
יהא מותר לקורו ולחותכו מן
המחזור אע"כ ריך לפרש יש
צו הפגת טעם ולא כשאר תבלין
להכי שרי למ"ד אין כל הקדרות כו'
כיון דליכא נמי קלת הפגת טעמא
ואשתא אתי שפיר דלקורו אסור
ומהשתא אין רחיה להמיר פלפלין
דשמא אין צהי הפגת טעם כלל
ומיהו אומר ר"י דע"כ הם מפיגין
טעמם דתנן בפ"ג דב"ה (ד' ג.)
ג' דברים רבי אלעזר צנ עזריה מתייר
וחכמים אוקרין שוחקין את הפלפלין
צרחים שלהן והיכי הוה שרי רבי
אלעזר צנ עזריה אי לא מפיגין טעמא
ואין סברא לומר דצחא פליגי רבי
אלעזר צנ עזריה ורבינן דמר סבר
דמפיגין טעמא ומר סבר אין מפיגין
טעמא אלף מדשרי ר' אלעזר צנ
עזריה ש"מ דמפיגין טעמא ורבינן
דאסרי משום צרחים שלהם מיחוז
טפי כי עובדא דחול ועוד תנינא
צדיהא צמוספתא דבינה צמר
דמותר לכמוס פלפלין ציוס טוב אפילו צמדון של אבן ומיהו היכא
דידע מאי קדרה צעי צשול' אסור צמדון של אבן דלא ידענא כמאן הלכתא ואוליין לחומר' ולא שייך למימר צל סופרים הלך
אחר המיקל היכא דאם הוא קולא צדצר אחד חומר' הוא צדצר אחר: מיהו צמדון של עץ ממ"ג שרי אפי' צמדוכה של אבן כעין
שלנו שקורין מורטימ"ר כיון שהמדוך של עץ דלא אסרינן תמס היכא דידע מאי קדרה צעי צשול' אלף שינוי ושומיין הנדוכים
צ"ט נראה לרי' דשרי אפי' ידע מאי קדרה צעי צשול' לפי שמפיגין טעמן יותר מדאי ושרי מידי דהוי אשוחט ומבשל דשרי לכ"ע
אפילו ידע מאי קדרה צעי צשול' דנראה הוא דהפגת טעם היינו שמש' כח תבלין ואינם חדין כל כך ויכול לתקן הדבר כשמרבה
התבלין אבל הפגת טעם שומיין אין יכול לתקן מידי דהוה אשוחט ואופה ומבשל וגם: רוח רעה שורה עליהן [גדה ח]. אם דכן מערב י"ט ע) אפילו
צמדון של אבן או של ברזל שרי ועוד דלין נראה שיהו תבלין דלא מיקרי תבלין אלף ירקות כעין כמון וצללים אינם בכלל תבלין: **ד"למא אתי** לאשווי' גומות. אע"ג דרבא ס"ל ב"ש פ"ג דב"ה (ד' ג.) צדצר שאין מתכוין כ"ש גורינן הכא כשיהא עסוק לקנח רגלו ישכח
שבת ויתכוין לאשווי' גומות: כעין שמלינו צ"י צמר' דעירובין (ד' קד.) נדשים המשחקות צלגונים וצתפוחים אסור דילמא אתי לאשווי' גומות
כלומר צמתכין שמשכחת שבת מחמת שקוק שלהן: **אודרה אפומא דשישא.** פ"י צ"פ ח' שרליס (לעיל ד' ק"א): [בג"ה האי מסוכימא שם ע"א] א:

צמדון

ואמר רבא לא יצדד איניש כובא בארעא דלא אתו לאשווי' גומות. ואמר רבא לא יהדיק איניש אודרה בפומיה דשישא דלמא אתי ליידי דיחוק אים
מוכין שריוין בפי אשישא. ש"מ יבא ליידי סחיטה. ט"ט שעל בגדו מכסכו מבפנים ואין מכסכו מבחוץ או מגרורו בצפורין. כ"סכסכו, כבר פירשנוהו למעלה. וכל אלה שאמר רבא אסור אודרה שבת ואחד יו"ט לא שבא. וגירורו מנעל,

עין משפט
נר מצוה

כו א מיי פכ"ה מה' שבת
הלכה כד כמנ לזוין סה
טו"ש"ע אר"ח פ"י שאל טעמ' מ:
כו ב מיי פכ"ו שם הל' יב
סמנ שם טו"ש"ע אר"ח
פי' שז טעמ' ד:
כו ג מיי פכ"ה שם הל' יב
יד טו טעמ' שם
טו"ש"ע אר"ח פ"י שאל
סעיף ח:
כו ד מיי פכ"ה שם הלכה
כ טעמ' שם טו"ש"ע
אר"ח פ"י שאל סעיף ו:
כו ה מיי פכ"ו שם הל' כב
סמנ שם טו"ש"ע אר"ח
סמנ שז טעמ' ו:
כו ו מיי פכ"ה שם הל' כ
יד טו טעמ' שם
טו"ש"ע אר"ח פ"י שאל ס
סמנ שם טו"ש"ע אר"ח
פי' שז טעמ' ו:
כו ז מיי פכ"ה שם הלכה
טו טעמ' שם טו"ש"ע
אר"ח פ"י שאל סעיף ו:
כו ח מיי פכ"ה שם הלכה כ
סמנ שם טו"ש"ע אר"ח פ"י שאל סעיף ו:
כו ט מיי פכ"ה שם הל' כ
יד טו טעמ' שם
טו"ש"ע אר"ח פ"י שאל ס
סמנ שם טו"ש"ע אר"ח
פי' שז טעמ' ו:
כו י מיי פכ"ה שם הלכה
טו טעמ' שם טו"ש"ע
אר"ח פ"י שאל סעיף ו:
כו יא מיי פכ"ה שם הלכה כ
סמנ שם טו"ש"ע אר"ח
פי' שז טעמ' ו:
כו יב מיי פכ"ה שם הל' ה
יד טו טעמ' שם
טו"ש"ע אר"ח פ"י שאל ס
סמנ שם טו"ש"ע אר"ח
פי' שז טעמ' ו:
כו יג מיי פכ"ה שם הלכה
טו טעמ' שם טו"ש"ע
אר"ח פ"י שאל סעיף ו:
כו יד מיי פכ"ה שם הל' ה
יד טו טעמ' שם
טו"ש"ע אר"ח פ"י שאל ס
סמנ שם טו"ש"ע אר"ח
פי' שז טעמ' ו:

הגהות הגר"א

[א] נ"ג' ושלג בגדו מגרורו
בצפורין. י"ב וכו' צנן ספיין:

מוסף רש"י

הקש שעל גבי המטה. קש
המטה לעילת חקר, לנגיסו זה
להסקה ומוקפה הוא. ואם
יהיה נחמן על המטה ולא לכבש
עליו וזא בשבת לכבש עליו
והולקן לנענוע ולשוחטו
לשכינה שלא יחא צדור וקשה
(וגי' ג.) לא ינענעו בידו.
שאסור לטלטלו (ס"ט). אבל
מנענעו בגופו. כללתי ד' (ע"ל)
(ס"ט). או שהיה עליו כו'
או סדון. ששכב עליו מנענד
ויס, אע"פ שלא יתדו לכך ולא
חיסק עליו (ס"ט). דהאי
פרגלא. נטון תלמ' שהטמינו
צלוץ ומגלה חלו' (ע"ל)
גכ"ב). מלמעלה למטה
שרי. אם היה העליון שלה
למעלה והקנה למטה וכשהוא
צופה חוללה מעליון שלה
לחתמן שלה ויחזק אלטון
למעלה מותר. דליכא טלטול
לעפר כלל שהרי נתגלה חלו' (ס"ט).
ממטה למעלה
אסור. שחזן עפר לפי
שגורוהו קורה לנתעלה
ויחזק הלגון מלמעלה וע"ג
דלטול עפר מן הזד הוא
שאינו ארוח צידו ממש (ס"ט).
טלטול מן הצד. כללתי ד'
(ע"ל ג.) אפומא
דלחייא. למו המייר צבנוו
בשבת (ביצה ג.) לפי שאינו
יכר כל כך דין מפני לנשות
הריבס (קטון קמח). דלמא
מייגורא ליה הפין.
כ"ה טון ללח' (ביצה ג.)
ואתי' לאתוויי. ספן
המנגלל טון ד' אמות
לקמן (קמח). מוחזן שאינו
צמניו מקורה להכיר שז'
רבי' רח' וזה רבי' ומכיל' (ביצה
.כז.)

רב נסים גאון

ט"ט שעל גבי מנעל איכא
חספא דרבא. ושמכוח לה
בפרק כל הכלים נישלין
בשבת (דף קכ"ד) רבא הוה
קאיול בריספקא דמחוא
איתרוס מאסניה כבינא,
אחא שמייה שקל חספא
וקא מכפר ליה.